جریده میزان

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

د هستی‌نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمايي:
ژباړه: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله يې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ.
زياتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کيده.
تفسير کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تأسيس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

دو شنبه ۱۶ سلواغه ۱۴۰۲ ه ش | ۲۴ رجب المرجب ۱۴۴۵ ه ق | ۵ فبروری ۲۰۲۴ م | مسلسله شمېره (۵۶)

یک هیئت مؤظف به اساس هدایت محترم قاضی القضات و رئیس ستره محکمه به شش ولایت کشور سفر کرد

یک هیئت ستره محکمه تحت رهبری حاجی مولوی کریم الله (زاهد) رئیس عمومی مالی و اداری ستره محکمه بخاطری تقویت هماهنگی با ریاست های مستوفیت ها و سایر ارگانهای ولایتی، تنظیم و هماهنگی بهتر کاری محاکم مرافعه، نظامی، ریاست های حقوق و قطعات نظامی مربوط ستره محکمه و جمع آوری ضروریات و رسیدگی به نیازمندی های محاکم مرافعه، نظامی، ریاست های حقوق و قطعات نظامی مربوط ستره محکمه در بخش های مالی، اداری، تعمیراتی، ترانسپورتی و سائر ملحقات نظامی به ولایات لوگر، پکتیا، خوست، پکتیکا، غزنی و میدان وردگ سفر نمود.

این هیئت که الحاج مولوی محمد عوض «سعید» رئیس عمومی اجرائیوی و امنیتی محاکم قوۀ قضائیه، سید مجیب الله «آغا» رئیس امور اداری، حافظ حکمت الله» ذهین» رئیس ارکان نظامی، عبدالبصیر «ابوطلحه» معاون ولایتی قوماندانی ملکی، ایمل «هدایت» آمر تعمیرات، محمد آصف «فروغ» آمر مالی وحسابی، حاجی دین محمد «پیرزاد»مدیر عمومی عواید، محمد حنیف» بدری» معاون پلان اوپراسیون ریاست اجرائیه ریاست عمومی امنیتی محاکم قوۀ قضائیه عضویت آن را داشتند طی سفر به هر ولایت با مسؤولین محاکم و دیگر ادارات مربوطه آن ولایت ملاقات نموده و پیرامون موضوعات مرتبط با آنها بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

محترم حاجی مولوی کریم الله «زاهد» رئیس عمومی مالی و اداری ستره محکمه بعد از بازدید و اشتراک در جلسات ولایت های لوگر، پکتیا، پکتیکا، خوست، غزنی و میدان وردک معلومات مفصل پیرامون اهداف اساسی این سفر را ارائیه نمود افزود، به دلیل اینکه طبق احکام مقام محترم رهبری امارت اسلامی افغانستان ریاست های حقوق و ریاست عمومی امور امنیتی و اجرائیوی محاکم قوۀ قضائیه از تشکیل وزارت های عدلیه و داخله جدا و با تشکیل ستره محکمه پیوست و نیز معاونیت نظامی شامل تشکیل ستره محکمه گردیده است که مبنی بر آن تراکم کاری در مرکز و ولایات بیشتر گردیده؛ بناءً رهبری ستره محکمه امارت اسلامی افغانستان با درک موضوع غرض هماهنگی بیشتر کاری بین ریاست های مربوط ستره محکمه و جمع آوری نیاز مندی ها و رسیدگی به ضروریات شان توظیف شدیم؛ تا از این طریق بتوانیم خدمات بیشتر به هموطنان ارائیه نمائیم.

موصوف نیز اضافه نمود که ریاست های فوق الذکر زیر یک سقف در روشنایی احکام شرعیت و اصول برای هموطنان و نظام امارت اسلامی فعالیت مینماید؛ بناءً هرگونه مشکلات که در بخش های مالی و حسابی، تعمیراتی، بودجه، ترانسپورت، اجرای معاشات، کمبود وثایق و شیوۀ توزیع آن، تدارکاتی، اجناس، تجهیزات نظامی موجود باشد به شکل اصولی ارائیه فرمود.

علاوه بر آن هیئت مذکور راجع به موضوعات شامل اجندای جلسه نظریات و پشنهادات تمام حاضرین جلسات را استماع نمود؛ در رابطه به اجراآت بهتر به آنها مشوره های سودمند را ارائیه کرد.

هیئت ذکر شده تمام ضروریات و پشنهادات مسؤولین محاکم ولایات مذکور را یاد داشت و گزارش مفصل آن را با مقام عالی ستره محکمه تقدیم کرد که بعد از تائیدی مقام در بخش های مذکور اجراآت قابل ملاحظه صورت گرفت و بعضی از موارد گزارش تحت اجراآت قرار دارد.

د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس د کونړ ولايت د قضائي، نظامي او ملکي ادارو له مسؤولينو سره وکتل

د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس محترم مفتي عتيق الله (درويش) کونړ ولايت ته د سفر پر مهال د ياد ولايت د ټولو قضائي، نظامي او ملکي ادارو له مسؤولينو سره وکتل.

د دې سفر او ليدنې موخه د ولايتي ادارو ترمنځ د همغږۍ لا تقويه وه.

په ياده ليدنه کې د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس د ټولو ادارو مسؤولينو ته وويل، خپلې دروازې مو د ولس پر مخ خلاصې ساتئ، د مظلوم اواز اورئ، دندې مو لوی مسؤوليت او عبادت وګڼئ.

محترم مفتي درويش د ناستې ګډونوالو ته په خطاب کې وويل، دا اسلامي نظام بايد موږ ته لوی ارزښت ولري، له هغو کړنو ډډه وکړئ چې د نظام د بدنامی سبب کېږي.

پر دې سربېره د سترې محکمې د جزا دېوان عمومي رئيس د امنيت او عدالت د تأمين په اړه هم هر اړخيزې خبرې وکړې.

دغه راز د کونړ ولايت محترم والي مولوي قدرت الله راغلي پلاوي ته تر ښه راغلاست ويلو وروسته د همغږۍ په موخه دغه جوړې شوي غونډې ډېر ګټورې وبللې او د هغه د دوام غوښتنه يې وکړه.

نوموړي زياته کړه، په دې غونډو کې بايد د هر ولايت د ټولو نظامي او ملکي ادارو مسؤولين او استازي ګډون ولري.

ياده غونډه د ټولو حاضرينو د نظرياتو له اورېدو وروسته د دعاء په ويلو سره پای ته ورسېده.

د زابل د شهرصفا ولسوالۍ د ابتدائيه محکمې په هڅو د قتل موضوع حل شوه

د زابل ولايت د شهرصفا ولسوالۍ د فولادګي په سيمه کې په ۲۲/ ۶/ ۱۴۴۵ه ق نېټه يوه ترافيکي پېښه د ټيلر او سوزکي ډوله موټرو ترمنځ رامنځته شوې وه؛ چې په پايله کې يو تن شهيد او بل زخمي شوی و.

ياده پېښه د شهرصفا ولسوالۍ ابتدائيه محکمې ته تر راجع کېدو وروسته د دې محکمې په هڅو، د قومي مشرانو په منځګړيتوب حل او د مقتول کورنۍ لخوا قاتل ته بښنه وشوه او قضيه يې رسماً پای ته ورسېده.

د يادونې وړ ده چې دا ۱۳مه د قتل موضوع ده، چې د شهرصفا ولسوالۍ د ابتدائيه محکمې د محترم رئيس او غړو په هڅو حل او فصل کېږي.

د مظالمو او الحسبه قضاء:
(لومړۍ برخه)

د مظالمو د قضاء مفهوم: د مظلومانو د قضاء مفهوم او منظور له واليانو، حاکمانو او با نفوذه اشخاصو څخه د مظلوم د حق اخيستل او پر رعيت او خلکو باندې د هغوی د ظلم مخنيوی دی.

د الحسبه قضاء مفهوم: د الحسبه قضاء څخه موخه امربالمعروف دی په هغه صورت کې چې معروف ترک شي او له منکرانو څخه منعه کول دي په هغه صورت کې چې په منکراتو عمل وشي.

د قضاء دغه دوه ډولونه د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) په زمانه کې په مستقل ډول نه وو موجود؛ بلکې د قضائي دستګاه په داخل کې عمومي او عادي وو، دا ځکه چې هغه مهال قاضي د قوي او ضعيف ترمنځ برابري کوله.

د سمره بن جندب حديث شريف د مظالمو د قضاء پر موجوديت دلالت کوي، هغه د يوه انصاري په باغ کې د خرما د ونو يو رديف (کتار) درلود، په داسې حال کې چې هغه کس هم ورسره و وويل: خپلو ونو ته د سمره داخلېدل هغه انصاري ته اذيت ورکاوه، نو له سمره يې وغوښتل چې دغه ونې پرې وپلوري؛ سمره دا خبره قبوله نه کړه، بيا يې ترې وغوښتل چې هغه ونې انتقال کړي؛ خو سمره دا هم قبوله نه کړه، پيغمبر صلی الله عليه وسلم ته راغی او موضوع يې ورسره شريکه کړه، هغه مهال پيغمبر صلی الله عليه وسلم له سمره وغوښتل چې دغه ونې وپلوري خو هغه قبوله نه کړه، بيا يې ترې وغوښتل چې ونې انتقال کړي؛ خو دا يې هم قبوله نه کړه، پيغمبر صلی الله عليه وسلم وويل: ((پس دا ونې هغه ته بخشش کړه او ستا لپاره به فلان او فلان شی وي.)) هغه شی چې دی يې ورته تشويق کړ، خو نوموړي دا هم قبوله نه کړه، بيا پيغمبر صلی الله عليه وسلم ورته وويل: ته مضر يې. ((رسول صلی الله عليم وسلم انصاري ته وويل: لاړ شه او د خرما ونې له ريښې څخه وباسه.)) [رواه ابوداود رقم (۳۶۳۶)]

اخذليک: تتمة النظام، ۳۸ صفحه، تأليف: قاضي القضات شيخ عبدالحکيم حقاني صاحب/ ژباړن:مولوي عبدالرحيم راشد

محاکم سمنگان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۸۸) دوسیه، به تعداد (۱۰۷) وثایق را نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت سمنگان، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۲۳/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۶/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۷۷) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۸) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۶) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (۴۳) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۴) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۵) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت سمنگان به تعداد (۱۰۷) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

دکابل د مرافعه محکمې دېوانونو په یوه میاشت کې (۱۴۷) دوسیې حل او فصل کړې دي

د کابل ولایت مرافعه محکمې دېوانونو په یوه میاشت کې له (۱/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق څخه تر ۲۹/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق) نېټې (۱۴۷) دوسیې حل او فصل کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.

۱ - د دې محکمې د جزا دېوان:

د جزا دېوان ته په یوه میاشت کې (۵۰) دوسیې واردې شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۱۶) دوسیې فیصله شوې، د (۴) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۲) دوسیې مکتوبي مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

۲. د دې محکمې د عامه امنیت دېوان :

د عامه امنیت دېوان ته په یوه میاشت کې (۳۴) دوسیې وارد شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۱۳) دوسیې فیصله شوې، د (۱۸) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۲) دوسیې مکتوبي مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

۳. د دې محکمې د نظامي منسوبینو دېوان:

د نظامي منسوبینو دېوان ته په یوه میاشت کې (۱۱) دوسیې واردې شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۷) دوسیې فیصله شوې، د (۶) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۳) دوسیې مکتوبي مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

۴. د دې محکمې مدني دېوان:

مدني دېوان ته په یوه میاشت کې (۴۴) دوسیې وارد شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه د (۳۵) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۷) دوسیې مکتوبي مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

۵. د دې محکمې تجارتي دېوان:

تجارتي دېوان ته په یوه میاشت کې (۵۵) دوسیې واردې شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۳) دوسیې فیصله شوې، د (۲۴) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۷) دوسیې مکتوبي مستردې شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

محاکم پنجشیر طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۴۷) دوسیه، به تعداد (۳۴۱) وثایق نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت پنجشیر، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۱/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان یک ماه به تعداد (۱۲) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله در رابطه به (۱۵) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۶) دوسیه فیصلهٔ شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد.

در بخش جزائی:

در جریان یک ماه به تعداد (۶) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۷) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۶) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت پنجشیر به تعداد (۳۴۱) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

د پکتیا ولایت محاکمو په یوه میاشت کې د (۲۵۷) دوسیو پر حل او فصل سربېره (۲۰۴) وثیقې هم اجرا کړې دي

د پکتیا ولایت مرافعه محکمې، ښاري ابتدائیه محکمې، د پکتیا زون نظامي محکمې او د ټولو ولسوالیو ابتدائیه محاکمو په یوه میاشت کې له (۱/ ۶/ ۱۴۴۵هـ ق نېټې څخه تر ۲۹/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق) نېټې د (۲۵۷) دوسیو پر حل او فصل سربېره، (۲۰۴) وثیقې هم اجرا کړې دي، چې جزئیات یې په لاندې ډول دي.

په حقوقي برخه کې:

په تېره یوه میاشت کې (۱۴۷) حقوقي دوسیې محاکمو ته راجع شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۱۷) دوسیې مکتوبي مستردې شوې، (۱۰۱) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۳۲) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

په جزائي برخه کې:

په تېره یوه میاشت کې (۹۲) جزائي دوسیې محاکمو ته راجع شوې، په داسې حال کې چې مخکې هم یو شمېر دوسیې موجودې وې.

له دې جملې څخه (۱۱) دوسیې مکتوبي مستردې شوې، د (۳۰) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر شوي، (۶۶) دوسیې فیصله شوې او پاتې دوسیې تر کار لاندې دي.

د وثیقو برخه کې:

د پکتیا ولایت محاکمو په یوه میاشت کې (۲۰۴) بېلا بېلې وثیقې هم اجرا کړې دي.

محاکم بادغیس طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۴۹۶) دوسیه، به تعداد (۳۶۰) وثایق نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت بادغیس، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیهٔ شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۹/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۸/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش‌های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان یک ماه به تعداد (۴۳۶) دوسیه وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۴۹) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۲۶) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۹۵) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کارمی‌باشد.

در بخش جزائی:

در جریان یک ماه به تعداد (۱۴۸) دوسیه وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۸۳) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کارمی‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت بادغیس به تعداد (۳۶۰) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم ولایت غور طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۸۵) قضیه به تعداد (۱۱٤) قطعه وثایق نیز اجراء کرده‌است

توحید گزارش راپور دوسیه‌جات و وثایق ریاست محکمهٔ مرافعهٔ ولایت غور از تاریخ ١٤٤٥/٧/١ الی ١٤٤٥/٧/١٥ شامل اجراآت دواوین مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری، محکمهٔ نظامی زون غور و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها بشرح ذیل تحریر است:

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (١٢٠) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده‌است؛ در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران محاکم قرارداشت.

از آن جمله (١٤) دوسیه مکتوبی مسترد شده، در رابطه به (٦٧) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (٤١) دوسیه فیصله شده است و متباقی دوسیه ها تحت کار می‌باشد.

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (٥٩) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده است؛ در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرارداشت.

از آن جمله (٦) دوسیه مکتوبی مسترد شده، راجع به (٢١) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (٣٦) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه ها تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق

همچنان در این مدت به تعداد (١١٤) قطعه وثایق مختلف النوع نیز اجراء گردیده است.

محاکم کندز طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۶۴۱) دوسیه، به تعداد (۵۳۳) وثایق نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت کندز، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیهٔ شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش‌های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان یک ماه به تعداد (۵۴۰) دوسیه حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله به تعداد (۱۰۱) دوسیه فیصله شده، در رابطه به (۳۱۹) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد.

در بخش جزائی:

در جریان یک ماه به تعداد (۲۲۱) دوسیه جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله به تعداد (۸۱) دوسیه فیصله شده، در رابطه به (۱۰۹) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده و متباقی دوسیه تحت کار می باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت کندز به تعداد (۵۳۳) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم هرات طی یک ماه علاوه بر حل و فصل (۷۴۲) دوسیه، به تعداد (۱۰۱۲) وثایق را نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت هرات، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۲۹/ ۶/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان یک ماه به تعداد (۳۶۰) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳۸) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۴۲) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۰۴) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می با شد.

در بخش جزائی:

در جریان یک ماه به تعداد (۴۹۴) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۲۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۹۳) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۴۹) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش تجارتی:

در جریان یک ماه به تعداد (۱۷۸) دوسیهٔ تجارتی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳۵) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۳۴) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۶) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان یک ماه در محاکم ولایت هرات به تعداد (۱۰۱۲) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم بغلان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۴۰۰) دوسیه، به تعداد (۱۶۴) وثایق را نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت بغلان، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۱۵/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۳۱۹) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۳۳) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۲۳۲) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۵۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (۷۲) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۵۶) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۲۱) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت بغلان به تعداد (۱۶۴) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم فاریاب طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۳۴۶) دوسیه، به تعداد (۳۴۳) وثایق را نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت فاریاب، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۱۵/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می باشد:

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (۸۶) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۴۲) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۴۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۳۶۱) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۳۸) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۱۰۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت پروان به تعداد (۳۴۳) وثایق مختلف النوع نیز اجرا گردیده است.

محاکم جوزجان طی دو هفته علاوه بر حل و فصل (۱۶۰) دوسیه، به تعداد (۲۶۴) وثایق را نیز اجرا کرده‌است

خلاصهٔ اجراآت قضائی محاکم ولایت جوزجان، دواوین محکمهٔ مرافعه، وثایق، محکمهٔ ابتدائیه شهری، محکمهٔ نظامی، محکمهٔ اختصاصی و محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی‌ها از تاریخ (۱/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق الی ۱۵/ ۷/ ۱۴۴۵ هـ ق) در بخش های حقوقی، جزائی و وثایق به شرح ذیل می‌باشد:

در بخش جزائی:

در جریان دو هفته به تعداد (۴۷) دوسیهٔ جزائی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۱) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۱۶) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۷) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش حقوقی:

در جریان دو هفته به تعداد (۱۱۰) دوسیهٔ حقوقی وارد محاکم گردیده، در حالیکه قبلاً نیز چندین دوسیه تحت دوران قرار داشت.

از آن جمله (۶) دوسیه مکتوبی مسترد گردیده، در رابطه به (۶۸) دوسیه قرار قضائی صادر شده، (۳۲) دوسیه فیصله شده و متباقی دوسیه تحت کار می‌باشد.

در بخش وثایق:

در جریان دو هفته در محاکم ولایت جوزجان به تعداد (۲۶۴) وثایق نیز اجرا گردیده است.

دکندهار ښاري ابتدائیه محکمې په یوه میاشتې کې (۱۳۷) دوسیې حل او فصل کړې دي

د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې د روان ۱۴۴۵ هـ ق کال د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې (۱۳۷) بېلا بېلې دوسیې حل او فصل کړې دي چې جزئیات یې په لاندې ډول دي:

۱. د یادې محکمې د جزا دېوان: د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې د جزا دېوان د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې (۱۹) جزائي دوسیې حل او فصل کړې دي.

۲. د یادې محکمې مدني دېوان: د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې مدني دېوان د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې د (۱۶) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر کړي او (۵) دوسیې یې فیصله کړې دي.

۳. د یادې محکمې د عامه امنیت دېوان: د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې د عامه امنیت دېوان د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې د (۲۱) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر کړي او (۲۸) دوسیې یې فیصله کړې دي.

٤. د یادې محکمې تجارتي دېوان: د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې تجارتي دېوان د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې د (۷) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر کړي او (۳۱) دوسیې یې فیصله کړې دي.

۵. یادې محکمې د ترافیکو دېوان: د کندهار ښاري ابتدائیه محکمې د ترافیکو دېوان د جمادی الثانیه میاشتې په جریان کې د (۱۰) دوسیو په تړاو قضائي قرارونه صادر کړي دي.

د قضائي تفتیش عمومي ریاست مفتیشینو د بامیان له محاکمو او مرکزي زندان څخه لیدنه وکړه

د سترې محکمې د محترم مقام په هدایت د محترم مولوي عبدالبصیر (غزنوي) په مشرۍ یو تاکل شوي پلاوي چې مولوي عبدالرحمان (مخدوم) او مولوي سید اسحاق (سادات) پکې د غړیو په توګه دنده لرله، د روان ۱۴۴۵ هـ ق کال د جمادی الثانیه میاشتې په ۲۵مه نېټه د بامیان ولایت د محاکمو د تېرو فعالیتونو د څېړنو په موخه یاد ولایت ته سفر وکړ.

یاد پلاوي د سفر او لیدنې په پیل کې د بامیان ولایت د مرافعه محکمې له محترم رئیس سره وکتل، ورپسې یې د بندیانو ستونزو د څېړلو په موخه د بامیان ولایت له مرکزي زندان (محبس) څخه لیدنه وکړه، د یاد محبس اړوند د ټولو بندیانو بشپړ شهرت، کیفیت، شکایتونه، ستونزې یې له څان سره ولیکلې او بیا یې د اړونده محاکمو سره شریکې کړې.

د سترې محکمې د عالي مقام لخوا ټاکل شوي پلاوي د خپل کاري پلان له مخې د یاد ولایت د (۵) ولسوالیو د ابتدائیه محاکمو، ښاري مرافعه محاکمو اړونده دېوانونو، وثایقو آمریت او حقوقو آمریت څخه په جلا جلا ډول لیدنې وکړې.

نوموړي پلاوي د څارنې بهیر په ترڅ کې د یادو محاکمو د قضائي، اداري او مالي چارو هر اړخیزه پلټنه تر سره کړه، د محاکمو د قضائي او اداري پرسونل د سلوکي او مسلکي اړخونو معلومات یې واخیستل او د چارو د سمون په برخه کې ورته لازمي لارښوونې وشوې. یاد پلاوي د محاکمو اړوند شته ستونزې، کاري خنډونه او لوژستیکي نیمګړتیاوې له څان سره ولیکلې او د لیدنې په وروستیو کې یې د ستونزو د حل، خنډونو د له منځه وړلو، د شته نیمګړتیاوو د اکمال په اړه د بامیان ولایت د مرافعه محکمې د ریاست له مقام سره تفاهمي ناسته وکړه او ټول ستونزې یې په جلا جلا توګه ورسره شریکې کړې.

د یاد سفر په دوام یاد پلاوي د ولسوالیو له مسؤلینو سره ناستې وکړې، د محاکمو د فعالیتونو د لا ښه پرمختګ او د ځینو اړونـدو ستونزو د حل په اړه د هغوی نظرونه هم واوریدل شول او یاد پلاوي د محاکمو په وړاندې شته ستونزې او د خلکو شکایتونه په دقیق او هر اړخیزه توګه وڅېړل.

د قضائي تفتیش د څارنې او پلټنې پلاوي یاد له لاسته راوړنو ډک سفر د ۱۴۴۵ هـ ق کال د رجب المرجب میاشتې په(۶) نېټه پای ته ورسېده.

کابل کې دوو متهمینو ته تعزیري سزا ورکړل شوه

پنجشنبه (۲۰/ رجب المرجب/ ۱۴۴۵هـ ق) نېټه د کابل ښار د ابتدائیه محکمې څلورم زون د جزا دېوان د الف جز لخوا دوو متهمینو ته د نامشروع اړیکو په تور ۳۵- ۳۵ دُرې تعزیري سزا ورکړل شوه.

د یادو کسانو دوسیې محکمې ته تر راجع کېدو وروسته د کابل ښار د ابتدائیه محکمې د څلورم زون د جزا دېوان له لوري په غور او دقت وڅېړل شوې.

یاد دېوان متهمینو ته پر شپږ میاشتې تنفیذي بند سربېره د ۳۵- ۳۵ دُرو تعزیري سزا حکم وکړ.

د جزا دېوان دغه حکم نن پر متهمینو تطبیق شو او هر متهم ته ۳۵ دُرې تعزیري سزا ورکړل شوه.

سرپرست مسئوول مدیر: مولوي عبدالرحیم (راشد)
اډیتور : جوادالله (جاهد)
ډیزاین: حمیدالله (راسخ)

د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې دغه خرګندویه خپرونه
په میاشت کې درې ځله چاپیږي

یک هیئت مؤظف ریاست دعوت و ارشاد طبق هدایت مقام عالی ستره محکمه به ۱۰ ولایت کشور سفر کرد

هیئت مؤظف تحت ریاست محترم مولوی عبدالعزیز (میوندی) رئیس دعوت و ارشاد مقام عالی ستره محکمه بخاطری افتتاح بخش‌های ریاست دعوت و ارشاد ستره محکمه در تمام محاکم کشور و ملاقات با مسؤولین محاکم به ولایات بادغیس، هرات، فراه، نیمروز، هلمند، اروزگان، غور، دایکندي، کندهار و زابل سفر نمود.

هیئت ذکرشده علاوه بر افتتاح بخش های دعوت او ارشاد در محاکم آن ولایات با مسؤولین و منسوبین محاکم جلسات جداگانه را برگزار کرد.

این جلسات با تلاوت چند آیات از کلام الله مجید آغاز گردیده و سپس رئیس محترم دعوت و ارشاد مقام عالی ستره محکمه ضمن تعارف، طبق پلان در رابطه به نصاب تعلیمی آن ریاست، وحدانیت خدای لایزال، چگونگی ایمان داشتن بر صفات ذاتی و فعلی الله تبارک و تعالی، انجام اعمال صالحه که سبب تقویت ایمان و مصؤنیت نفس میگردد، اصلاح نفس، تقوی، تعلیم احکام شریعت برای خانواده، اخلاص در انجام امور یومیه، حسن سلوک با مراجعین و همکاران، منع تعصب زبانی، قومی، سمتی و دیگر موارد ضروری بیان کرد.

در ادامه این جلسات، محترم مفتی عصمت الله (برهان) مدرس ریاست دعوت و ارشاد طی سخنرانی‌اش اهداف اساسی دعوت و ارشاد را به تفصیل بیان کرد.

در اخیر این جلسات لایحه مربوط ریاست دعوت و ارشاد برای تمام کارمندان اداری محاکم مربوطه تشریح و یک نسخه کتاب مختصر دعوت و ارشاد (اساسات اسلام) غرض تطبیق دروس برای شان توزیع گردید.

باید گفت که مسؤولین محاکم ولایات ذکرشده ضمن تشکری و استقبال گرم از هیئت ریاست دعوت و ارشاد ستره محکمه افتتاح بخش های دعوت و ارشاد در محاکم ولایات را بسیار مؤثر خواند و گفتند که طبق نصاب ریاست محترم دعوت و ارشاد احکام دین مقدس اسلام و موضوعات دیگر را به کارمندان محاکم تدریس خواهند کرد.

این جلسات با دعاء خیر خاتمه یافتند.

د سترې محکمې متحدالمآلونه

د متحدالمآل ګڼه: ۲۷
نېټه: ۱٦ /۱۴۴۵/۶ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت د تمیزونو ، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

و بعد: د ځینو محکمو استهداآت رارسېدلي دي چې خلاصه یې داسې ده: هغه موضوعات چې د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا حق د اولیت ورکول شوی وي یا د سترې محکمې د عالي شورا د هدایت مطابق حق د اولیت ورکول شوی وي او یا هم د سترې محکمې د محترم عالي مقام د هدایت په اساس حق د اولیت ورکول شوی دی، په محاکمو کې ډېر شوي دي که چېرې د پورته ذکر شوي ترتیب موافق موضوعاتو ته حق د اولیت ورکول شي، نور موضوعات ځنډېږي او د محکمو څخه د خلکو شکایتونه ډېرېږي نو په دې اساس که هدایت وشي چې کومو موضوعاتو ته حق د اولیت ورکړو او کوم موضوعات د نورو موضوعاتو په شان په نوبت کی کښېږدو؟ ، د سترې محکمې د محترم عالي مقام د هدایت په اساس د یادې موضوع په اړه د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست لخوا وضاحتي جواب ترتیب شوی وو چې د سترې محکمې د عالي شورا مجلس مؤرخ ۶/جمادي الثانیة/۱۴۴۵هـ ق ته وړاندې شو په اړه یې د تصویب نمبر (۱۷) د دوهمې پرېکړې په اساس د سترې محکمې عالي شورا داسې هدایت وکړ:

((په محکمو کې ځینې موضوعاتو ته حق د اولیت ورکولو په باره کې د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست لخوا ترتیب شوی مضمون تائید دی ټولو محکمو ته دې په متحدالمآل شکل واستول شي.))

بناءً د سترې محکمې د عالي شورا د پورته تحریر شوي هدایت مطابق د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست لخوا د حق اولیت د موضوعاتو په مورد کې ترتیب شوی مضمون ددې متحدالمآل مل په (۲) ورقو کې د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شو تر څو د هغه مطابق اصولي اجراآت تر سره شي.

د ځینو محاکمو استهداآت د هغه موضوعاتو په اړه چې حق د اولیت ورکول شوی دی

د ځینو محکمو استهداآت رارسېدلي دي چې خلاصه یې داسې ده: هغه موضوعات چې د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا حق د اولیت ورکول شوی یا د سترې محکمې د عالي شورا د هدایت مطابق حق د اولیت ورکول شوی او یا هم د سترې محکمې د محترم عالي مقام د هدایت په اساس حق د اولیت ورکول شوی دی، په محاکمو کې ډېر شوي دي که چېرې یادو هدایاتو ته په کټلو دغه موضوعاتو ته حق د اولیت ورکول شي، نور موضوعات ځنډېږي او د محکمو څخه د خلکو شکایتونه ډېرېږي نو په دې اساس که هدایت وشي چې کومو موضوعاتو ته حق د اولیت ورکړو او کوم موضوعات د نورو موضوعاتو په شان په نوبت کی کښېږدو؟

د سترې محکمې د محترم عالي مقام د هدایت په اساس د سترې محکمې دارالانشاء عمومي ریاست د حق اولیت لرونکو موضوعاتو په اړه وضاحت او ورسره جواب په لاندې ډول ترتیب کړی دی:

هغه موضوعات چې حق د اولیت ورکول شوی دی په لاندې ډول دي:

۱ ـ د مشرتابه محترم عالي مقام د مقام د دفتر محترم ریاست د حکم ګڼه (۲۸۸) مؤرخ ۱۴۴۴/۴/۱۵هـ ق د څلورم جزء مطابق، د حدودو او قصاص موضوعاتو ته حق اولیت ورکړل شوی دی یاد حکم د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر (۳۶) مؤرخ ۱۴۴۴/۵/۹هـ ق په توسط ټولو محکمو ته استول شوی دی.

۲ ـ د محاکمو د عالي اداري د مکتوب نمبر (۲۲۶ج۴) مؤرخ ۱۴۴۱/۱۲/۲۵هـ ق په اساس چې د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر (۲) مؤرخ ۱۴۴۴/۱/۱۰هـ ق په توسط ټولو محکمو ته استول شوی دی، دغه څلور قسمه موضوعاتو ته حق د اولیت ورکړل شوی دی:

د احتساب د محکمې موضوعات.

جزائي موضوعات.

د بندي موضوعات.

هغه موضوعات چې د نقصاناتو د اصلاح په خاطر ابتدائیې یا مرافعې ته استول شوي وي.

۳ ـ د سترې محکمې د عالي شورا د تصویب نمبر (۳۱) مؤرخ ۱۴۴۴/۸/۱ هـ ق د دوهمې پرېکړې د هدایت په اساس: کوم بندي چې جرم یې سپک وي تر نورو بندیانو یې موضوع ته حق د اولیت ورکړل شوی دی، یاد هدایت د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر (۴۳) مؤرخ ۱۴۴۴/۸/۵هـ ق په ذریعه ټولو محاکمو ته استول شوی دی.

۴ ـ بل هغه موضوعات دي چې د سترې محکمې د محترم عالي مقام لخوا د عارض د عریضې او غوښتنې په اساس حق د اولیت ورکړل شوی دی.

۵ _ بل هغه موضوعات دي چې د سترې محکمې د عالي شورا د تصویب نمبر(۳۸)مؤرخ۱۴۴۴/۱۰/۲۰هـ ق د دریمې پرېکړې په اساس چې یاده پریکړه د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر (۵۲) مؤرخ ۱۴۴۴/۱۰/۳۰هـ ق په توسط ټولو محکمو ته استول شوې ده، د اختطاف موضوعات چې نظامي محکمې ته تفویض شوي وو او په مختلفو مراحلو کې وو، نظامي محکمې ته تر استولو وروسته حق د اولیت ورکول شوی دی.

۶ ـ د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام د حکم نمبر (۲۵۷۶) مؤرخ ۱۴۴۵/۵/۲۰هـ ق مصادف ۱۴۰۲/۹/۱۳هـ ش مطابق د مالیې وزارت او ښاروالیو اړوند موضوعاتو ته حق د اولیت ورکول شوی دی چې یاد حکم د سترې محکمې د دارالانشاء عمومي ریاست د متحدالمآل نمبر (۲۳) مؤرخ ۲۲/جمادي الأولی/۱۴۴۵هـ ق په توسط ټولو محکمو ته استول شوی دی.

۷ ـ د مسافر موضوع ته د حنفي فقهې په کتابونو کې حق د اولیت ورکړل شوی دی او داسې نور...

بناءً دا چې د اکثر ولایتونو په مرکزونو بالخصوص په کابل کې هغه موضوعات چې حق د اولیت لري دومره زیات دي چې په عملي کولو سره یې نورو مراجعینو ته زیات ضرر رسیږي په دغسې صورت کې یاد موضوعات حق د اولیت نه لري قاضیان صاحبان به محکمې ته راغلي موضوعات د نوبت مطابق را اخلي البته ځینې استثنااَت شته:

۱ ـ هغه موضوعات مستثنی دي چې د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا حق د اولیت ورکول شوی وي یا په آینده کې حق د اولیت ورکوي دغه موضوعاتو ته دې په محاکمو کې حق د اولیت ورکول شي.

۲ ـ هغه موضوعات مستثنی دي چې مخکې کول یې مراجعینو ته تاوان نه لري لکه د بندي موضوع (د حدود، قصاص او جزائي موضوع) بالخصوص چې د بندي جرم سپک وي د نورو بندیانو څخه دې دده موضوع ته حق د اولیت ورکړل شي.

دا چې د ولایتونو په مرکزونو کې د بندیانو لپاره په شهري ابتدائیه محکمو کې مستقل دیوانونه شته لکه جزاء دیوان، امنیت عامه دیوان، یاد دیوانونه به په بندیانو کې د سپک جرمونو والا ته حق د اولیت ورکوي، هغه محاکم چې دیوانونه نه لري لکه د ولسوالیو ابتدائیه محاکم هغوی به د نورو موضوعاتو څخه د بندیانو موضوعاتو ته حق د اولیت ورکوي او په بندیانو کې به د سپک جرمونو والا ته حق د اولیت ورکوي.

۳ ـ هغه موضوعات چې د نقصاناتو د اصلاح په خاطر د لوړې محکمې لخوا کښته محکمې ته استول شوي وي یا د یوه دیوان څخه بل دیوان ته اوښتي وي لکه د اختطاف موضوع او داسې نور... یوازې دغه موضوعاتو ته دې په ټولو محاکمو کې حق د اولیت ورکول شي.

یادونه: آینده کې که په کومه موضوع کې د حق اولیت ضرورت وو هغه به د ډېر ضرورت په وخت کې یوازې د قاضي القضاة صاحب لخوا مربوطه محکمې ته د حق اولیت ورکولو هدایت کیږي او هغه محکمه به موضوع ته حق د اولیت ورکوي.